

Інструкція з питань безпеки життєдіяльності учнів

під час літніх канікул

1. Загальні положення.

1.1. Інструкція з питань безпеки учнів під час літніх канікул поширюється на всіх учасників освітнього процесу під час перебування учнів на літніх канікулах.

1.2. Інструкцію розроблено відповідно до «Положення про організацію роботи з охорони праці учасників освітнього процесу», затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 26.12.2017 № 1669, «Правил дорожнього руху України», затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 № 1306, «Правил пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти України», затверджених Наказом Міністерства освіти і науки України 15.08.2016 № 974.

1.3. Всі учасники освітнього процесу повинні знати правила надання першої (долікарської) допомоги при певних ушкодженнях, мати необхідні знання і навички користування медикаментами.

2. Вимоги безпеки життєдіяльності учнів під час літніх канікул.

2.1. Вимоги безпеки життєдіяльності учнів перед початком літніх канікул.

2.1.1. Напередодні чітко визначити терміни початку та закінчення канікул. У разі продовження канікул слід телефонувати в останній день визначених термінів до закладу освіти або безпосередньо до класних керівників та вихователів.

2.1.2. Під час планування часу на канікулах, враховуйте **дію комендантської години!** Пам'ятайте, що за порушення правил поведінки під час комендантської години, ви можете бути притягнуті до штрафних санкцій. Комендантська година діє з 00.00 по 05.00.

2.2. Вимоги безпеки життєдіяльності учнів під час літніх канікул.

2.2.1. Під час канікул, перебуваючи на вулиці й ставши учасником дорожньо-транспортного руху, чітко виконувати правила дорожнього руху:

- рухатися по тротуарах і пішохідних доріжках, притримуючись правого боку;
- переходити проїжджу частину тільки по пішохідних переходах, зокрема підземних і наземних, а у разі їх відсутності – на перехрестях по лініях тротуарів або узбіч;

- у місцях із регульованим рухом керуватися тільки сигналами регулювальника чи світлофора;
- виходити на проїжджу частину з-за транспортних засобів заборонено, спочатку слід упевнитись, що не наближаються інші транспортні засоби;
- чекати на транспортний засіб тільки на зупинках, тротуарах, узбіччях, не створюючи перешкод для дорожнього руху;
- у разі наближення транспортного засобу з увімкненим проблісковим маячком червоного або синього кольору, чи спеціальним звуковим сигналом, треба утриматися від переходу проїжджої частини або негайно залишити її;
- категорично заборонено вибігати на проїжджу частину, переходити проїжджу частину поза пішохідним переходом;
- по проїжджій дорозі рухатися на велосипеді можна тільки дітям, які досягають 16-ти років;
- мопеди й велосипеди повинні бути обладнані звуковим сигналом та світлоповертачами: попереду – білого кольору, по боках – оранжевого, позаду – червоного; на голові у водія має бути захисний шолом; слід чітко дотримуватися правил дорожнього руху;
- водіям мопедів і велосипедів заборонено: керувати транспортом із несправним гальмом, звуковим сигналом, у темну пору доби; рухатися по тротуарах і пішохідних доріжках; їздити не тримаючись за кермо та знімати ноги з педалей; перевозити пасажирів;
- заборонено виїжджати на проїжджу частину на скейтборді, самокаті та роликах, для цього є спеціально відведене місце на майданчиках;
- перебувати поблизу залізничних колій дітям без супроводу дорослих заборонено;
- учні, користуючись транспортним засобом, повинні сидіти або стояти тільки в призначених для цього місцях, тримаючись за поручень або інше пристосування;
- учні повинні виконувати зазначені правила, а також інші Правила дорожнього руху України, знання про які були отримані на уроках основ здоров'я, виховних годинах, предметних уроках.

2.2.2. Під час канікул, перебуваючи вдома, на вулиці, в спеціалізованих установах, транспорті, учні повинні чітко виконувати правила пожежної безпеки:

- заборонено брати з собою вогнебезпечні предмети, що можуть спричинити пожежу;

- користуватися газовою плитою вдома можна тільки під наглядом дорослих та із спеціалізованим електричним приладом для вмикання ;
- заборонено зберігати бензин, газ та інші легкозаймисті горючі рідини, приносити їх до приміщення; застосовувати предмети оформлення приміщень декораціями, виготовлених з горючих синтетичних матеріалів, штучних тканин і волокон; застосовувати відкритий вогонь (факели, свічки, феєрверки, бенгальські вогні тощо), хлопушки, дугові прожектори; влаштовувати світлові ефекти із застосуванням хімічних та інших речовин, що можуть викликати загоряння;
- не наближатися до електроприладів, музичної апаратури, що живляться струмом; користуватися електроприладами тільки сухими руками і в присутності батьків; у разі виявлення обірваних проводів, неізольованої проводки, іскріння проводки, слід негайно повідомити дорослих;
- у жодному разі не брати на вулиці чужі електроприлади, не вмикати їх у розетку вдома чи в інших установах – це може призвести до вибуху та надзвичайної ситуації;
- під час участі в масових заходах не створювати травмонебезпечних ситуацій у приміщенні, виконувати правила пожежної безпеки;
- у разі пожежної небезпеки (наявності вогню, іскріння, диму) слід негайно вийти на повітря (за двері, балкон) та кликати на допомогу; подзвонити в службу пожежної охорони за номером 101, назвавши своє ім'я, прізвище, коротко описавши ситуацію;
- при появі запаху газу в квартирі, приміщенні у жодному разі не вмикати електроприлади, відчинити вікна, двері, перевірити приміщення, вимкнути газову плиту, якщо вона була ввімкнена, й вийти з приміщення; покликати на допомогу дорослих, негайно повідомити в газову службу за номером 104 чи 101 пожежну охорону – 101.

2.2.3. Під час канікул, відпочиваючи у прибережній зоні, слід виконувати правила безпечної поведінки на воді:

- не запливати за буйки, не підпливати до моторних човнів, вітрильників, та інших плавзасобів;
- не використовувати рятувальні засоби і спорядження не за призначенням; не стрибати у воду зі споруд, не пристосованих для цього, й у місцях, де невідомі глибина та стан дна;
- не організовувати у воді ігри, пов'язані з пірнанням і захопленням тих, хто купається;

- не стрибати у воду з човнів, катерів, вітрильників та інших плавзасобів;
- не купатися біля причалів та у вечірній час, особливо після заходу сонця; не стрибати у воду в незнайомих місцях;
- не засмічувати воду та узбережжя, не залишати та не кидати сміття. Заборонене купання у затоплених кар'єрах, каналах, озерах, пожежних водоймах, ставках, морських акваторіях та інших водоймах, що не мають обладнаних пляжів сезонними рятувальними постами, не зареєстровані місцевою владою як місця масового відпочинку. Під час купання не слід робити зайвих рухів, не пірнати, не треба тримати свої м'язи в постійній напрузі, не порушувати ритму дихання, не перевтомлювати себе, не брати участі у великих запливах без необхідних тренувань та дозволу лікаря; не слід заходити у воду, якщо ви погано почуваєтеся.

Категорично заборонено:

- перебувати біля будівельних майданчиків, кар'єрів, закинутих будівель для запобігання обрушень будівельних матеріалів й попередження травм та загибелі дітей;
 - вживати алкоголь, наркотичні засоби, тютюнові вироби, стимулятори;
 - уникати вживання в їжу грибів;
 - брати в руки, нюхати, їсти незнайомі дикі рослини чи паростки квітів, кущів, дерев, що може призвести до отруєння;
 - підходити до щитових, залазити на стовпи з високовольтними проводами ;
 - підходити на вулиці до обірваних, обвислих проводів, або проводів, які стирчать, а особливо, якщо від них іде гудіння – дані проводи можуть бути ще підживлені електрострумом;
 - спускатися у підвали будинків чи інші підземні ходи, катакомби, бомбосховища;
 - вступати в контакт із незнайомими тваринами;
 - виходити на дах багатоповерхівки для попередження падіння дітей із висоти.
 - підходити до відчинених вікон (мити вікна тільки в присутності дорослих).
- Застосовувати всі знання й правила, отримані на уроках безпеки життєдіяльності, виховних годинах, навчальних уроках.

2.2.4. Під час канікул учні повинні виконувати правила безпеки життєдіяльності під час самотійного перебування вдома, на вулиці, у громадських місцях, у друзів, у замкнутому просторі з чужими людьми.

Правила попередження правопорушень та насильства над дітьми:

- не розмовляти й не вступати в контакт із незнайомцями, зокрема не передавати їм цінні речі, ключі від дому;
- не підходити до автомобілів із незнайомцями, навіть якщо вони запитують дорогу.
- діти мають право не відчиняти двері дому навіть представникам правоохоронних органів. Якщо незнайомиць запитує, чи скоро прийдуть батьки, повідомте, що скоро, та негайно зателефонуйте батькам і не відчиняйте двері;
- триматися подалі від тих, хто влаштовує бійки, не брати участі в суперечках дорослих і не провокувати словами чи діями агресивну поведінку, що може призвести до бійки або травми;
- не заходити в під'їзд, ліфт із незнайомими людьми; одразу кликати на допомогу, якщо незнайомиць провокує якісь дії щодо вас;
- у разі небезпечної ситуації звертатися до служби охорони закладу, викликати поліцію за номером 102, зателефонувати батькам;
- не вчиняти дії, що можуть призвести до правопорушень. Неповнолітніми у кримінальному праві вважаються особи віком до 18-ти років. За злочини, вчинені після настання 14-річного віку, неповнолітні підлягають кримінальній відповідальності;
- батьки неповнолітніх, які не займаються вихованням своїх дітей, підлягають адміністративному штрафу в розмірах, передбачених відповідною статтею Кримінального кодексу України.

2.2.5. Під час канікул учні повинні виконувати правила запобігання захворювань на грип, інфекційні й кишкові захворювання, педикульоз тощо:

- при нездужанні не виходити з дому, щоб не заражати інших людей;
- хворому виділити окреме ліжко, посуд, білизну;
- постійно провітрювати приміщення;
- у разі контакту із хворим одягати марлеву маску;
- хворому слід дотримуватися постільного режиму;
- вживати заходів профілактики: їсти мед, малину, цибулю, часник; чітко виконувати рекомендації лікаря;
- постійно мити руки з милом після вулиці та перед їжею;
- не їсти брудних овочів та фруктів, ретельно їх мити й ошпарювати;
- для запобігання захворювання на педикульоз, регулярно мити голову; довге волосся у дівчат має бути зібране у зачіску, не користуватися засобами особистої

гігієни (гребінцем) інших осіб, а також не передавати свої засоби гігієни іншим, не міряти й не носити чужого одягу, головних уборів;

- не вживати самостійно медичних препаратів, не рекомендованих лікарем;
- якщо ви погано почуваєтеся, а дорослих немає поряд, слід викликати швидку медичну допомогу за номером 103, описавши свій стан, назвавши номер свого телефону, домашню адресу, прізвище, ім'я, а також зателефонувати батькам.

2.2.6. Дії учнів під час повітряної тривоги за межами закладу освіти:

- закрити вікна, вимкнути всі електроприлади та світло;
- швидко одягнутися, взяти з собою тривожний наплічник із необхідними речами;
- разом із дорослими прямувати до укриття та уважно стежити за повідомленням місцевої влади та правоохоронців;
- якщо поруч немає укриття, дотримуватися правила «двох стін», тобто перебувати в приміщенні, яке має щонайменше дві капітальні стіни між вами та вулицею;
- якщо повітряна тривога застала на вулиці, одразу прямувати до найближчого укриття (підземні переходи, найпростіші укриття тощо);
- якщо дитина не знає, куди йти — треба, не соромлячись, спитати у дорослих.

2.2.7. Правила безпеки під час виявлення вибухонебезпечних предметів:

- не підходьте до незнайомого предмету, не торкайтеся і не пересувajte його;
- попередити про знахідку дорослих, які є поруч;
- негайно повідомте про знахідку в органи місцевої влади: сільську раду, поліцію, пожежну службу за телефонами 101, 102;
- не заливайте підозрілий предмет рідинами, не засипайте його ґрунтом або чимось та не накривайте його;
- не здійснюйте на підозрілий предмет звуковий, світловий, тепловий чи механічний вплив, адже практично всі вибухові речовини отруйні та чутливі до механічних, звукових впливів та нагрівання;
- не користуйтеся засобами радіозв'язку, мобільними телефонами (вони можуть спровокувати вибух);
- дочекайтеся прибуття фахівців, вкажіть місце знахідки та повідомте час її виявлення.

3. Вимоги безпеки життєдіяльності учнів при виникненні надзвичайної або аварійної ситуації:

3.1. Не панікувати, не кричати, не метушитися, а чітко і спокійно виконувати вказівки дорослих, які перебувають поряд.

3.2. Слід зателефонувати батькам, коротко описати ситуацію, повідомити про місце свого перебування.

3.3. Якщо ситуація вийшла з-під контролю дорослих, потрібно зателефонувати до служб екстреної допомоги за телефонами:

101– пожежна охорона;

102 – міліція;

103 – швидка медична допомога;

104– газова служба;

коротко описати ситуацію, назвати адресу, де сталася надзвичайна ситуація, а також своє прізвище, ім'я, номер свого телефону.

3.4. У разі можливості слід залишити територію аварійної небезпеки.